

Urși experimentali

de Bogdan Suceavă

Bunicii mele, Veronica Banu, de la care am primit acestă istorie.

Îți amintești, firește, pasiunea pentru vânătoare pe care o încerca fostul președinte al României, în acele vremuri cînd sîngele tuturor viețuitoarelor avea un cu totul alt preț. Pe vremea aceea el începuse să fie îngrijorat că munții patriei ar putea rămîne fără animale. Din cabinetul lui, privind biserica Cretzulescu fără s-o vadă, simțea că ceva în ordinea ancestrală fusese stricat și că universul întreg alunecă într-un dezechilibru fără ieșire, în care nu se mai știa cine e vînatul și cine vînătorul. Oierul Ioan Marchitan din satul Valea Rea, ultima așezare dinspre munte cum o iei pe valea Rîului Doamnei, a fost cel dintîi gata să mărturisească tuturor celor ce-ar fi stat să-l asculte că o arătare uriașă, fără măsură în această lume, s-a dat la oi și a rupt cinci mioare. Asta n-ar fi fost nimic neobișnuit, căci urs care să se dea la oi s-a mai văzut, numai că acesta era alb cu desăvîrșire, asemenea urșilor din pozele pentru *Fram, ursul polar.* Oamenii l-au certat pe oier pentru scornelile sale, și mulți i-au spus în față în zilele acelea că de frică a văzut el urs alb în Făgăraș. Numai una dintre bătrînele satului l-a crezut și i-a dat sfat să-și cresteze bîta de corn de trei ori la vîrf și s-o farmece stropind-o de trei ori cu apă neînceputǎ, cum a rămas din vechime pentru dezlegare de fiară sălbatică.

A doua oară s-a arătat un urs alb devale, pe o pajiște unde luau masa la iarbă verde niște rătăciti veniți de la București. Numai bine că ursul acesta a fost blînd ca un mielușel, a mîncat dulceață, a lins pe obraji un copil, a ronțăit biscuiți *Camelia* și a tors ca un pisoi atunci cînd patru persoane l-au mîngîiat pe burtă. Firește că era la fel de uriaș, un urs polar nemaivăzut, adus în Carpați de un vînt străin. într-un interval de o săptămînă alte cinci apariții aveau să ne alunge orice îndoială: în munții aceștia există urși polari. Au fost văzuți lîngă hidrocentrală, lîngă fabrica de cherestea, pe Măgură, în satul pe jumătate părăsit Secături, precum și lăngă baza militară de la Dragoslava. Toată lumea părea să descrie un urs înalt de aproape doi metri și care, ridicat în doua labe, ar putea atinge patru metri. La pașii lui se cutremura pămîntul iar comportamentul lui părea bizar, trecînd brusc de la infinită tandrețe la absolută sălbăticie. O asemenea ferocitate nu mai văzuseră munții acestia de la Facerea Lumii. Atunci cînd începea să sfîșie, atacînd turmele, ucidea cu mult mai mult decît ar fi avut nevoie să mănînce, astfel încît după trecerea lui pajiștile arătau ca după război. Multă vreme s-a crezut că e vorba despre vreo lighioană scăpată de la circ ori de la o grădină zoologică, pînă cînd într-o seară bătrîna cea oarbă din satul Valea Rea a spus ceea ce numai ea vedea cu limpezime:

- Nu e vorba numai de un singur urs, ci de mai mulți. Și nu din întîmplare sunt aici, ci cu rost: să umple de viață munții aceștia.